

1. Vypočítejte cirkulaci

(křivkový integrál druhého druhu přes uzavřenou křivku):

$$\oint_{\gamma} \left(-x^2 y \vec{i} + xy^2 \vec{j} \right) \cdot d\vec{r} \quad \text{kde uzavřená křivka } \gamma \text{ je kladně orientovaná kružnice, se středem } S=[0;0] \text{ a poloměrem } r = 2 .$$

/ $x \in \mathbb{R}; y \in \mathbb{R}$ /

Varianta – křivkový integrál

Napíšeme parametrické rovnice křivky γ , včetně prvních derivací:

$$\begin{aligned}
 x &= 2 \cos t & x' &= -2 \sin t \\
 y &= 2 \sin t & y' &= 2 \cos t \\
 t &\in \langle 0; 2\pi \rangle & & \oint_{\gamma} \left(-x^2 y \vec{i} + xy^2 \vec{j} \right) \cdot d\vec{r} = \\
 &= \int_0^{2\pi} \left[-(2 \cos t)^2 \cdot 2 \sin t \vec{i} + 2 \cos t \cdot (2 \sin t)^2 \vec{j} \right] \cdot (-2 \sin t \vec{i} + 2 \cos t \vec{j}) dt = \\
 &= \int_0^{2\pi} (16 \cos^2 t \sin^2 t + 16 \cos^2 t \sin^2 t) dt = 8 \int_0^{2\pi} 4 \sin^2 t \cos^2 t dt = 8 \int_0^{2\pi} (2 \sin t \cos t)^2 dt = \\
 &= 8 \int_0^{2\pi} (\sin 2t)^2 dt = \frac{1 = \cos^2 2t + \sin^2 2t}{\cos 4t = \cos^2 2t - \sin^2 2t \mid \cdot (-1)} = 4 \int_0^{2\pi} (1 - \cos \frac{4t}{4t=w}) dt = \\
 &= 4 \left[t - \frac{1}{4} \sin 4t \right]_0^{2\pi} = \left[4t - \sin 4t \right]_0^{2\pi} = \\
 & \quad \text{primitivní funkce je spojitá pro } t \in \mathbb{R}, \text{ tedy i pro } t \in \langle 0; 2\pi \rangle, \text{ proto} \\
 &= \left(8\pi - \underbrace{\sin 8\pi}_0 \right) - \left(0 - \underbrace{\sin 0}_0 \right) = \underline{\underline{8\pi}}
 \end{aligned}$$

Varianta – Greenova věta

Jsou-li splněny podmínky **Věty 3.2.** (tzv. **Greenova věta**) na str. 17 skript¹, platí

$$\iint_{\Omega} \left(\frac{\partial Q(x, y)}{\partial x} - \frac{\partial P(x, y)}{\partial y} \right) dx dy = \oint_{\gamma} \vec{f}(P(x, y), Q(x, y)) \cdot d\vec{r} = \oint_{\gamma} P(x, y) dx + Q(x, y) dy$$

Ověříme podmínky

- křivka γ je kladně orientovaná jednoduchá uzavřená křivka a je jedinou hranicí oblasti Ω
- funkce $\vec{f}(P(x, y), Q(x, y))$ je na této oblasti ohraničené křivkou γ **spojitá**, kde $P(x, y) = -x^2 y, Q(x, y) = xy^2$

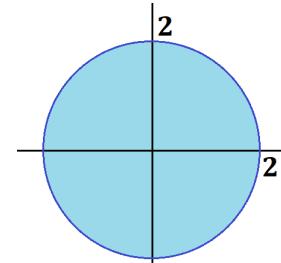
¹ DANĚČEK, J., DLOUHÝ, O., PŘIBYL, O.: *MATEMATIKA II – Křivkové integrály*. Akademické nakladatelství CERM, s. r. o. Brno, květen 2006, ISBN 80-7204-452-4.

- parciální derivace $\frac{\partial P(x,y)}{\partial y}$, $\frac{\partial Q(x,y)}{\partial x}$ jsou spojité na oblasti ohraničené křivkou γ .

Pak $\oint_{\gamma} (-x^2y \vec{i} + xy^2 \vec{j}) \cdot d\vec{r} = \iint_{\Omega} \left(\frac{\partial Q(x,y)}{\partial x} - \frac{\partial P(x,y)}{\partial y} \right) dx dy = \iint_{\Omega} [y^2 - (-x^2)] dx dy =$

Zavedeme polární souřadnice

$$\begin{aligned} x &= \varrho \cos \varphi \\ y &= \varrho \sin \varphi \\ |\vec{J}| &= \varrho \\ \varrho &\in \langle 0; 2 \rangle \\ \varphi &\in \langle 0; 2\pi \rangle \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &= \iint_{\Omega} (y^2 + x^2) dx dy = \int_0^{2\pi} \left[\int_0^2 (\varrho^2 \sin^2 \varphi + \varrho^2 \cos^2 \varphi) \cdot \frac{\varrho}{|\vec{J}|} d\varrho \right] d\varphi = \\ &= \int_0^{2\pi} \left[(\underbrace{\sin^2 \varphi + \cos^2 \varphi}_1) \int_0^2 \varrho^2 \cdot \varrho d\varrho \right] d\varphi = \int_0^{2\pi} \left[\frac{\varrho^4}{4} \right]_0^2 d\varphi = \\ &\quad \text{primitivní funkce je spojitá pro } \varrho \in \mathbb{R}, \text{ tedy i pro } \varrho \in \langle 0; 2 \rangle, \text{ proto} \\ &= \int_0^{2\pi} \left(\frac{2^4}{4} - 0 \right) d\varphi = 4 \int_0^{2\pi} d\varphi = 4 [\varphi]_0^{2\pi} = \\ &\quad \text{primitivní funkce je spojitá pro } \varphi \in \mathbb{R}, \text{ tedy i pro } \varphi \in \langle 0; 2\pi \rangle, \text{ proto} \\ &= 4(2\pi - 0) = \underline{\underline{8\pi}} \end{aligned}$$

2. Vypočítejte cirkulaci (křivkový integrál druhého druhu přes uzavřenou křivku):

$$\oint_{\gamma} \left(\frac{\vec{i}}{x^2 + y^2} + \vec{j} \right) \cdot d\vec{r} \quad \text{kde } \textbf{uzavřená} \text{ křivka } \gamma \text{ je kladně orientovaná kružnice,} \\ \text{se středem } S=[0;0] \text{ a poloměrem } r=1. \\ \text{Jestli to lze, použijte Greenovu větu.}$$

$/x \neq 0 \vee y \neq 0/$

Ověříme podmínky použití Greenovy věty

- křivka γ je kladně orientovaná jednoduchá uzavřená křivka a je jedinou hranicí oblasti Ω v našem případě **bod** $[0;0] \in \Omega$
- funkce $\vec{f}(P(x,y), Q(x,y))$ je na této oblasti ohraničené křivkou γ **spojitá**, kde

$$P(x,y) = \frac{1}{x^2 + y^2}, \quad Q(x,y) = 1$$

ovšem v **bodě** $[0;0]$ není složka $P(x,y)$ a tedy ani funkce $\vec{f}$ **definována**, nelze tedy použít Greenovu větu.

Protože však jsou splněny podmínky **Definice 3.1.** (existence křivkového integrálu ve vektorovém poli) na str. 14 skript¹ a funkce $\vec{f}$ je spojitá na orientovaném oblouku γ víme, že

$$\int_{\gamma} \vec{f} \cdot d\vec{r} = \oint_{\gamma} \left(\frac{\vec{i}}{x^2 + y^2} + \vec{j} \right) \cdot d\vec{r}$$

existuje! **Napíšeme parametrické rovnice křivky** γ , včetně prvních derivací:

$$\begin{aligned} x &= \cos t & x' &= -\sin t \\ y &= \sin t & y' &= \cos t \\ t &\in \langle 0 ; 2\pi \rangle \end{aligned}$$

$$\oint_{\gamma} \left(\frac{\vec{i}}{x^2 + y^2} + \vec{j} \right) \cdot d\vec{r} =$$

$$= \int_0^{2\pi} \left[\underbrace{\frac{\vec{i}}{(\cos t)^2 + (\sin t)^2}}_1 + \vec{j} \right] \cdot (-\sin t \vec{i} + \cos t \vec{j}) dt = \int_0^{2\pi} (-\sin t + \cos t) dt = [\cos t + \sin t]_0^{2\pi} =$$

primitivní funkce je spojitá pro $t \in \mathbb{R}$, tedy i pro $t \in \langle 0 ; 2\pi \rangle$, proto

$$= \left(\underbrace{\cos 2\pi}_1 + \underbrace{\sin 2\pi}_0 \right) - \left(\underbrace{\cos 0}_1 + \underbrace{\sin 0}_0 \right) = \underline{\underline{0}}$$

3. Vypočítejte křivkové integrály

$$\mathcal{J}_{\gamma} = \int_{\gamma} (x \vec{i} + y \vec{j}) \cdot d\vec{r} \quad \mathcal{J}_{\kappa} = \int_{\kappa} (x \vec{i} + y \vec{j}) \cdot d\vec{r} \quad \text{kde křivka } \gamma \text{ je úsečka}$$

a křivka κ libovolná parabola.

/ $x \in \mathbb{R}; y \in \mathbb{R}$ / Obě křivky začínají v bodě $A = [0 ; 1]$ a končí v bodě $B = [3 ; -4]$.

3. 1. Úsečka

Napíšeme parametrické rovnice úsečky γ , včetně prvních derivací:

$$\begin{aligned} x &= 3t & x' &= 3 \\ y &= 1 - 5t & y' &= -5 \\ t &\in \langle 0 ; 1 \rangle \end{aligned}$$

$$\mathcal{J}_{\gamma} = \int_{\gamma} (x \vec{i} + y \vec{j}) \cdot d\vec{r} =$$

$$= \int_0^1 [3t \vec{i} + (1 - 5t) \vec{j}] \cdot (3 \vec{i} - 5 \vec{j}) dt = \int_0^1 (9t - 5 + 25t) dt = \int_0^1 (34t - 5) dt = \left[\frac{34t^2}{2} - 5t \right]_0^1 =$$

primitivní funkce je spojitá pro $t \in \mathbb{R}$, tedy i pro $t \in \langle 0 ; 1 \rangle$, proto $= (17 - 5) - (0) = \underline{\underline{12}}$

3. 2. Parabola

Napíšeme parametrické rovnice paraboly κ , například: $5x^2 + 9y - 9 = 0$

$$\begin{aligned}
 x &= 3t & x' &= 3 \\
 y &= 1 - 5t^2 & y' &= -10t \\
 t &\in \langle 0 ; 1 \rangle & & \\
 &= \int_0^1 \left[3t \vec{i} + (1 - 5t^2) \vec{j} \right] \cdot (3 \vec{i} - 10t \vec{j}) dt = \int_0^1 (9t - 10t + 50t^3) dt = \int_0^1 (50t^3 - t) dt = \\
 &= \left[\frac{50t^4}{4} - \frac{t^2}{2} \right]_0^1 = & \text{primitivní funkce je spojitá pro } t \in \mathbb{R}, \text{ tedy i pro } t \in \langle 0 ; 1 \rangle, \text{ proto} \\
 & & &= \left(\frac{25}{2} - \frac{1}{2} \right) - (0) = \underline{\underline{12}}
 \end{aligned}$$

3. 3. Potenciální pole

Ověříme podmínky podle věty 3. 5. na straně 22 skript¹

- křivka γ leží uvnitř jednoduše souvislé (s každou kružnicí/kulovou plochou, která leží v Ω , také celý vnitřek této kružnice/kulové plochy leží v Ω) oblasti Ω : například kruh se středem v počátku a poloměrem $r = 9$, $\Omega : x^2 + y^2 \leq 81$;
- funkce $\vec{f}(P(x, y, z), Q(x, y, z), R(x, y, z))$ je na této oblasti Ω třídy C^1 (všechny složky této vektorové funkce mají ($\Rightarrow$ existují) všechny první parciální derivace v Ω a tyto parc. der. jsou spojité):
 $P(x, y) = x, \quad \frac{\partial P}{\partial x} = 1, \quad \frac{\partial P}{\partial y} = 0, \quad Q(x, y) = y, \quad \frac{\partial Q}{\partial x} = 0, \quad \frac{\partial Q}{\partial y} = 1$
 všechny první parciální derivace v Ω existují a jsou spojité;
- platí $\frac{\partial P(x, y, z)}{\partial y} = \frac{\partial Q(x, y, z)}{\partial x}, \quad \frac{\partial P(x, y, z)}{\partial z} = \frac{\partial R(x, y, z)}{\partial x}, \quad \frac{\partial Q(x, y, z)}{\partial z} = \frac{\partial R(x, y, z)}{\partial y}$
 což v našem případě platí, protože $0 = 0$.

Pak existuje taková funkce $V(x, y)$ (potenciál nebo též **kmenová funkce**) a platí:

$$\begin{aligned}
 \int_{\gamma} \vec{f}(P(x, y), Q(x, y)) \cdot d\vec{r} &= \int_A^B P(x, y) dx + Q(x, y) dy = [V(x, y)]_A^B = V(B) - V(A) \\
 \frac{\partial V(x, y)}{\partial x} &= P(x, y) & \frac{\partial V(x, y)}{\partial y} &= Q(x, y)
 \end{aligned}$$

Budeme hledat kmenovou funkci $V(x, y)$:

$$\frac{\partial V(x, y)}{\partial y} = Q(x, y) = y$$

$$V(x, y) = \int y \, dy = \frac{y^2}{2} + g(x)$$

$$\frac{\partial V(x, y)}{\partial x} = P(x, y) = x = g'(x)$$

$$g'(x) = x$$

$$g(x) = \int x \, dx = \frac{x^2}{2} + c$$

$$V(x, y) = \frac{y^2}{2} + \overbrace{\left(\frac{x^2}{2} + c \right)}^{g(x)}$$

Tedy:

$$\begin{aligned} \int_{\gamma} \vec{f}(x, y) \cdot d\vec{r} &= \left[\frac{x^2}{2} + \frac{y^2}{2} + c \right]_{[0;1]}^{[3;-4]} = \left[\frac{3^2}{2} + \frac{(-4)^2}{2} + c \right] - \left(\frac{0^2}{2} + \frac{1^2}{2} + c \right) = \\ &= \frac{9}{2} + 8 - \frac{1}{2} = \underline{\underline{12}} \end{aligned}$$

4. Vypočítejte křivkový integrál v potenciálním poli

$$\int_{\gamma} \left(\frac{y}{x^2} \vec{i} - \frac{1}{x} \vec{j} \right) \cdot d\vec{r}$$

kde křivka γ začíná v bodě $A = [2; 1]$, končí v bodě $B = [1; 2]$
a neprotíná osu y .

$/x \neq 0; y \in \mathbb{R}/$

Ověříme, zda funkce $\vec{f}(x, y)$ popisuje potenciální pole:

- křivka γ leží uvnitř jednoduše souvislé oblasti (například kruh se středem v bodu A a poloměrem $r = \sqrt{3}$) $\Omega : (x - 2)^2 + (y - 1)^2 \leq 3$;
- $P(x, y) = \frac{y}{x^2}$, $\frac{\partial P}{\partial x} = \frac{-2y}{x^3}$, $\frac{\partial P}{\partial y} = \frac{1}{x^2}$, $Q(x, y) = \frac{-1}{x}$, $\frac{\partial Q}{\partial x} = \frac{1}{x^2}$, $\frac{\partial Q}{\partial y} = 0$
všechny první parciální derivace v Ω existují a jsou zde spojité;
- $\frac{\partial P}{\partial y} = \frac{1}{x^2} = \frac{\partial Q}{\partial x}$

Kmenová funkce:

$$\frac{\partial V(x, y)}{\partial y} = Q(x, y) = \frac{-1}{x}$$

$$V(x, y) = - \int \frac{1}{x} dy = \underline{\frac{-y}{x} + g(x)}$$

$$\frac{\partial V(x, y)}{\partial x} = P(x, y) = \frac{y}{x^2} = \frac{y}{x^2} + g'(x)$$

$$g'(x) = 0$$

$$g(x) = c$$

$$V(x, y) = \underline{\frac{-y}{x} + \overbrace{(c)}^{g(x)}}$$

Tedy: $\int_{\gamma} \vec{f}(x, y) \cdot d\vec{r} = \left[\frac{-y}{x} \right]_{[2;1]}^{[1;2]} = \left(\frac{-2}{1} \right) - \left(\frac{-1}{2} \right) = \underline{\underline{-\frac{3}{2}}}$

5. Vypočítejte křivkový integrál v potenciálním poli

$$\int_{\gamma} \left((x + yz) \vec{i} + (y + xz) \vec{j} + (z + xy) \vec{k} \right) \cdot d\vec{r} \quad \text{kde křivka } \gamma \text{ začíná v bodě } A = [0; 0; 0], \\ \text{a končí v bodě } B = [1; 2; 3]. \\ /x \in \mathbb{R}; y \in \mathbb{R}; z \in \mathbb{R}/$$

Ověřime, zda funkce $\vec{f}(x, y, z)$ popisuje potenciální pole:

- křivka γ leží uvnitř jednoduše souvislé oblasti (například koule se středem v počátku a poloměrem $r = 8$) $\Omega : x^2 + y^2 + z^2 \leq 64$;

- $P(x, y, z) = x + yz, \quad \frac{\partial P}{\partial x} = 1, \quad \frac{\partial P}{\partial y} = z, \quad \frac{\partial P}{\partial z} = y,$
 $Q(x, y, z) = y + xz, \quad \frac{\partial Q}{\partial x} = z, \quad \frac{\partial Q}{\partial y} = 1, \quad \frac{\partial Q}{\partial z} = x,$
 $R(x, y, z) = z + xy, \quad \frac{\partial R}{\partial x} = y, \quad \frac{\partial R}{\partial y} = x, \quad \frac{\partial R}{\partial z} = 1,$

všechny první parciální derivace v Ω existují a jsou zde spojité;

- $\frac{\partial P}{\partial y} = z = \frac{\partial Q}{\partial x}, \quad \frac{\partial P}{\partial z} = y = \frac{\partial R}{\partial x}, \quad \frac{\partial Q}{\partial z} = x = \frac{\partial R}{\partial y}$

Kmenová funkce:

$$\frac{\partial V(x, y, z)}{\partial y} = Q(x, y, z) = y + xz$$

$$V(x, y, z) = \int (y + xz) dy = \frac{y^2}{2} + xyz + g(x, z)$$

$$\frac{\partial V(x, y, z)}{\partial x} = P(x, y, z) = x + yz = yz + \frac{\partial g(x, z)}{\partial x}$$

$$\frac{\partial g(x, z)}{\partial x} = x$$

$$g(x, z) = \int x dx = \frac{x^2}{2} + h(z)$$

$$V(x, y, z) = \frac{y^2}{2} + xyz + \left[\frac{x^2}{2} + h(z) \right]$$

$$\frac{\partial V(x, y, z)}{\partial z} = R(x, y, z) = z + xy = xy + h'(z)$$

$$h'(z) = z$$

$$h(z) = \int z dz = \frac{z^2}{2} + c$$

$$V(x, y, z) = \frac{y^2}{2} + xyz + \frac{x^2}{2} + \left(\frac{z^2}{2} + c \right)$$

Tedy: $\int_{\gamma} \vec{f}(x, y, z) \cdot d\vec{r} = \left[\frac{x^2}{2} + \frac{y^2}{2} + \frac{z^2}{2} + xyz \right]_{[0;0;0]}^{[1;2;3]} = \left(\frac{1^2}{2} + \frac{2^2}{2} + \frac{3^2}{2} + 1 \cdot 2 \cdot 3 \right) - (0) = \underline{\underline{13}}$

6. Vypočítejte křivkový integrál v potenciálním poli

$$\int_{\gamma} \left(z \vec{i} + (y^2 + z) \vec{j} + (x + y) \vec{k} \right) \cdot d\vec{r}$$

kde křivka γ začíná v bodě $A = [0; 3; 1]$,
a končí v bodě $B = [2; 6; 0]$.
x ∈ ℝ; y ∈ ℝ; z ∈ ℝ/

Ověřime, zda funkce $\vec{f}(x, y, z)$ popisuje potenciální pole:

- křivka γ leží uvnitř jednoduše souvislé oblasti (například koule se středem v počátku a poloměrem $r = 7$) $\Omega : x^2 + y^2 + z^2 \leq 49$;

- $P(x, y, z) = z \quad \frac{\partial P}{\partial x} = 0 \quad \frac{\partial P}{\partial y} = 0 \quad \frac{\partial P}{\partial z} = 1$

$$Q(x, y, z) = y^2 + z \quad \frac{\partial Q}{\partial x} = 0 \quad \frac{\partial Q}{\partial y} = 2y \quad \frac{\partial Q}{\partial z} = 1$$

$$R(x, y, z) = x + y \quad \frac{\partial R}{\partial x} = 1 \quad \frac{\partial R}{\partial y} = 1 \quad \frac{\partial R}{\partial z} = 0$$

všechny první parciální derivace v Ω existují a jsou zde spojité;

- $\frac{\partial P}{\partial y} = 0 = \frac{\partial Q}{\partial x}, \quad \frac{\partial P}{\partial z} = 1 = \frac{\partial R}{\partial x}, \quad \frac{\partial Q}{\partial z} = 1 = \frac{\partial R}{\partial y}$

Kmenová funkce:

$$\frac{\partial V(x, y, z)}{\partial x} = P(x, y, z) = z$$

$$V(x, y, z) = \int z \, dx = \underline{xz + g(y, z)}$$

$$\frac{\partial V(x, y, z)}{\partial z} = R(x, y, z) = x + y = x + \frac{\partial g(y, z)}{\partial z}$$

$$\frac{\partial g(y, z)}{\partial z} = y$$

$$g(y, z) = \int y \, dz = yz + h(y)$$

$$V(x, y, z) = \underline{xz + [yz + h(y)]}$$

$$\frac{\partial V(x, y, z)}{\partial y} = Q(x, y, z) = y^2 + z = z + h'(y)$$

$$h'(y) = y^2$$

$$h(y) = \int y^2 \, dy = \frac{y^3}{3} + c$$

$$V(x, y, z) = \underline{xz + yz + \left(\frac{y^3}{3} + c \right)}$$

Tedy: $\int_{\gamma} \vec{f}(x, y, z) \cdot d\vec{r} = \left[xz + yz + \frac{y^3}{3} \right]_{[0;3;1]}^{[2;6;0]} = \left(2 \cdot 0 + 6 \cdot 0 + \frac{6^3}{3} \right) - \left(0 \cdot 1 + 3 \cdot 1 + \frac{3^3}{3} \right) = \underline{\underline{60}}$

7. Vypočítejte křivkový integrál v potenciálním poli

$$\int_{\gamma} \left((3x^2y^2 - 2z^4) \vec{i} + 2x^3y \vec{j} - 8xz^3 \vec{k} \right) \cdot d\vec{r} \quad \text{kde křivka } \gamma \text{ začíná v bodě } A = [0; 0; 0], \\ \text{a končí v bodě } B = [1; 1; 1]. \\ /x \in \mathbb{R}; y \in \mathbb{R}; z \in \mathbb{R}/$$

Ověřime, zda funkce $\vec{f}(x, y, z)$ popisuje potenciální pole:

- křivka γ leží uvnitř jednoduše souvislé oblasti (například koule se středem v počátku a poloměrem $r = 2$) $\Omega : x^2 + y^2 + z^2 \leq 4$;

$P(x, y, z) = 3x^2y^2 - 2z^4$	$\frac{\partial P}{\partial x} = 6xy^2$	$\frac{\partial P}{\partial y} = 6x^2y$	$\frac{\partial P}{\partial z} = -8z^3$
$Q(x, y, z) = 2x^3y$	$\frac{\partial Q}{\partial x} = 6x^2y$	$\frac{\partial Q}{\partial y} = 2x^3$	$\frac{\partial Q}{\partial z} = 0$
$R(x, y, z) = -8xz^3$	$\frac{\partial R}{\partial x} = -8z^3$	$\frac{\partial R}{\partial y} = 0$	$\frac{\partial R}{\partial z} = -24xz^2$

všechny první parciální derivace v Ω existují a jsou zde spojité;

- $\frac{\partial P}{\partial y} = 6x^2y = \frac{\partial Q}{\partial x}, \quad \frac{\partial P}{\partial z} = -8z^3 = \frac{\partial R}{\partial x}, \quad \frac{\partial Q}{\partial z} = 0 = \frac{\partial R}{\partial y}$

Kmenová funkce:

$$\frac{\partial V(x, y, z)}{\partial y} = Q(x, y, z) = 2x^3y$$

$$V(x, y, z) = \int 2x^3y \, dy = 2x^3 \frac{y^2}{2} + g(x, z)$$

$$\frac{\partial V(x, y, z)}{\partial x} = P(x, y, z) = 3x^2y^2 - 2z^4 = 3x^2y^2 + \frac{\partial g(x, z)}{\partial x}$$

$$\frac{\partial g(x, z)}{\partial x} = -2z^4$$

$$g(x, z) = \int -2z^4 \, dx = -2xz^4 + h(z)$$

$$V(x, y, z) = \underline{x^3y^2 + [-2xz^4 + h(z)]}$$

$$\frac{\partial V(x, y, z)}{\partial z} = R(x, y, z) = -8xz^3 = -8xz^3 + h'(z)$$

$$h'(z) = 0$$

$$h(y) = c$$

$$V(x, y, z) = \underline{x^3y^2 - 2xz^4 + (c)}$$

Tedy: $\int_{\gamma} \vec{f}(x, y, z) \cdot d\vec{r} = \left[x^3y^2 - 2xz^4 \right]_{[0;0;0]}^{[1;1;1]} = (1^3 \cdot 1^2 - 2 \cdot 1 \cdot 1^4) - (0) = \underline{\underline{-1}}$

8. Vypočítejte křivkový integrál v potenciálním poli

$\int_{\gamma} \left(\left[3x^2 - \frac{y}{(x+z)^2} \right] \vec{i} + \frac{1}{x+z} \vec{j} - \frac{y}{(x+z)^2} \vec{k} \right) \cdot d\vec{r}$ kde křivka γ začíná v bodě $A = [1; 1; 1]$, a končí v bodě $B = [2; 2; 2]$.
 $/x \in \mathbb{R}; y \in \mathbb{R}; z \neq -x/$

Ověříme, zda funkce $\vec{f}(x, y, z)$ popisuje potenciální pole:

- křivka γ leží uvnitř jednoduše souvislé oblasti (například koule se středem v bodu B a poloměrem $r = 2$) $\Omega : (x-2)^2 + (y-2)^2 + (z-2)^2 \leq 4$;

$$\bullet \quad P(x, y, z) = 3x^2 - \frac{y}{(x+z)^2} \quad \frac{\partial P}{\partial x} = 6x + \frac{2y}{(x+z)^3} \quad \frac{\partial P}{\partial y} = \frac{-1}{(x+z)^2} \quad \frac{\partial P}{\partial z} = \frac{2y}{(x+z)^3}$$

$$Q(x, y, z) = \frac{1}{x+z} \quad \frac{\partial Q}{\partial x} = \frac{-1}{(x+y)^2} \quad \frac{\partial Q}{\partial y} = 0 \quad \frac{\partial Q}{\partial z} = \frac{-1}{(x+y)^2}$$

$$R(x, y, z) = -\frac{y}{(x+z)^2} \quad \frac{\partial R}{\partial x} = \frac{2y}{(x+z)^3} \quad \frac{\partial R}{\partial y} = \frac{-1}{(x+y)^2} \quad \frac{\partial R}{\partial z} = \frac{2y}{(x+z)^3}$$

všechny první parciální derivace v Ω existují a jsou zde spojité;

$$\bullet \quad \frac{\partial P}{\partial y} = \frac{-1}{(x+z)^2} = \frac{\partial Q}{\partial x}, \quad \frac{\partial P}{\partial z} = \frac{2y}{(x+z)^3} = \frac{\partial R}{\partial x}, \quad \frac{\partial Q}{\partial z} = \frac{-1}{(x+y)^2} = \frac{\partial R}{\partial y}$$

Kmenová funkce:

$$\frac{\partial V(x, y, z)}{\partial y} = Q(x, y, z) = \frac{1}{x+z}$$

$$V(x, y, z) = \int \frac{1}{x+z} dy = \frac{y}{x+z} + g(x, z)$$

$$\frac{\partial V(x, y, z)}{\partial z} = R(x, y, z) = -\frac{y}{(x+z)^2} = \frac{-y}{(x+z)^2} + \frac{\partial g(x, z)}{\partial z}$$

$$\frac{\partial g(x, z)}{\partial z} = 0$$

$$g(x, z) = h(x)$$

$$V(x, y, z) = \frac{y}{x+z} + [h(x)]$$

$$\frac{\partial V(x, y, z)}{\partial x} = P(x, y, z) = 3x^2 - \frac{y}{(x+z)^2} = \frac{-y}{(x+z)^2} + h'(x)$$

$$h'(x) = 3x^2$$

$$h(x) = \int 3x^2 dx = \frac{3x^3}{3} + c$$

$$V(x, y, z) = \frac{y}{x+z} + (x^3 + c)$$

Tedy: $\int_{\gamma} \vec{f}(x, y, z) \cdot d\vec{r} = \left[\frac{y}{x+z} + x^3 \right]_{[1;1;1]}^{[2;2;2]} = \left(\frac{2}{2+2} + 2^3 \right) - \left(\frac{1}{1+1} + 1^3 \right) = \underline{\underline{7}}$